
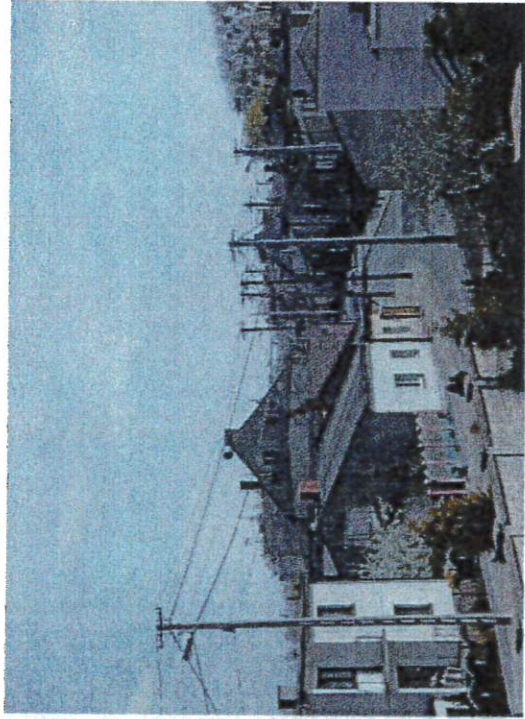

<p>GEZ</p>	<p align="center">KARTA ADRESOWA ZABYTKU</p>		<p>3. Miejscowość</p> <p align="center">SŁUŻEWO</p>
<p>1. Nazwa</p> <p align="center">UKŁAD RURALISTYCZNY MIEJSCOWOŚCI</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p align="center">XIII – XIX w.</p>	<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Fotografia od strony południowej (ul. Brzeska)</p>	
			
<p>4. Adres</p> <p>Służewo 87-700 Aleksandrów Kujawski</p>		<p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo kujawsko-pomorskie powiat aleksandrowski gmina Aleksandrów Kujawski</p>	
<p>6. Formy ochrony</p> <p>Wojewódzka Ewidencja Zabytków</p>			

8. Historia, opis i wartość

1241 r. – wzmiankowanie jako wieś przed 1339 r. – nadanie praw miejskich 1869 r. – utrata praw miejskich

Dawniej miasto szlacheckie, o średniowiecznym rodowodzie. Potożenie na drogach łączących Toruń z Brześciem Kujawski, Krakowem, Wrocławiem, Lwowem wpłynęło pozytywnie na rozwój i zamożność miejscowości. Jedno z gniazd rodowych Pomianów, bardzo wpływowej rodziny z XII-XIV wieku. Nie zachowały się dokumenty lokacyjne miasta jednakże już 1339 roku pojawia się wzmianki o mieście Służewo. W początkach XV w. właścicielami Służewa stała się bardzo wpływowa rodzina Służewskich herbu Sulima. Jan Służewski, wojewoda brzesko - kujawski to jedna z najznakomitszych postaci w historii Służewa. W 1560 roku został fundatorem kościoła i szpitala. Późniejsi właściciele Służewa to Niemcewscy i Wodzińscy. Stąd wywodziła się Maria Anna Józefa Nepomucena Wodzińska herbu Jastrzębiec, córka Wincentego i Teresy znana głównie jako muza i narzeczona Fryderyka Chopina oraz bohaterka utworów lirycznych Juliusza Słowackiego. W 1869 roku car Aleksander II odebrał Służewo prawa miejskie. Od 1913 roku Służewo pozostawało własnością Życkich. Służewo znajduje się Kujawsko-Pomorskim szlaku Fryderyka Chopina. We wsi znajduje się zabudowa mieszkalna i usługowa o charakterze małomiasteczkowym i wiejskim, tereny zielone urządzone (park podworski i aleje drzewne), kościół, dawny młyn, przydrożne kapliczki.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: 4 – dobry (układ przestrzenny)
3 – dostateczny (zabudowa historyczna)

Zaleca się:

- podjęcie wszelkich możliwych działań dla powstania MPZP;
- zachowanie historycznej panoramy miejscowości, pełna możliwość ekspozycji miejscowości z dominantą wieży kościelnej;
- zachowanie historycznego przebiegu i parametrów ulic i placów;
- zachowanie historycznych linii zabudowy ulic i placów;
- wprowadzenie nowej zabudowy głównie jako uzupełnienie zabudowy istniejącej, w gabarytach i formach architektonicznych zharmonizowanych z zabudową historyczną;
- podjęcie działań zmierzających do zaktywizowania właścicieli obiektów zabytkowych do dbałości o stan posiadanych zabytków;
- objęcie szczególną ochroną obszaru sąsiadującego z parkiem podworskim poprzez dołożenie szczególnej dbałości w kształtowaniu lokalizacji, gabarytów i form zabudowy w jego sąsiedztwie;
- nie dopuszczenie do wprowadzania w obszar objęty ochroną obiektów współczesnych zakłócających historyczną strukturę i klimat zabudowy;- dbałość o obszar historycznej zieleni (obszar parku), zachowanie jego historycznych granic i miejsca w krajobrazie miejscowości.

Źródło: Karta Ewidencyjna Zabytku Nieruchomego WEZ, 2011

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Daniel Wiśniewski
30.06.2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków